

2008-11-26

Öppet brev till socialministern

Lagstifta om rätt till vård för alla - nu!

En kvinna med svåra blödningar vågar inte söka vård. En gravid kvinna och hennes barn utvecklar allvarliga graviditetskomplikationer som inte upptäcks eftersom hon inte har tillgång till mödravård. En cancersjuk patient nekas behandling.

Detta är människor vi möter i dag i Sverige som en effekt av det restriktiva regelverk som gäller. Inför riksdagen lovade socialministern att en utredning om papperslösas rätt till vård skulle tillsättas. Ännu har detta inte skett. För var dag som går drabbas människor av onödigt lidande och risker på grund av särbehandling.

Egentligen borde denna fråga inte behöva diskuteras. Sverige måste enligt internationella konventioner ge alla människor lika rätt till bästa möjliga hälsa. Men i svensk lag har den rätten begränsats. De som inte har papper på att de får bo här garanteras bara "omedelbar vård". Personal vid vårdinrättningarna tvingas emot sin yrkesetik att sortera patienter i olika kategorier.

Därför kan sådant hända som är ovärdigt ett humant samhälle.

Sverige har fått skarp kritik för dessa brister, bland annat av FN:s särskilda rapportör för rätten till hälsa, Paul Hunt. Rätten till hälsa är en grundläggande mänsklig rättighet.

I våras formulerades Rätt till vård-initiativet för att uppmärksamma regeringen på att lagstiftningen är oförenlig med grundläggande ideal om lika värde och icke-diskriminering. I dag står 35 fackliga, religiösa och humanitära organisationer som representerar större delen av det civila samhället i Sverige bakom initiativet. Målsättningen är att vård ska ges utifrån medicinska behov. Nu senast har många svenska artister i ett upprop gett sitt stöd i samband med två Rätt till vård-festivaler.

Flera sjukhus och landsting har fattat beslut om att ingen får nekas nödvändig vård. Yrkesorganisationer som Läkarförbundet, Vårdförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening har antagit egna riktlinjer utifrån den medicinska yrkesetikens krav på lika behandling av alla patienter.

Återigen uppmanar vi regeringen att ta sitt ansvar för att papperslösa och gömda i hela landet ska få tillgång till hälso- och sjukvård på i allt väsentligt lika villkor som övriga invånare. Det är hög tid att regeringen omsätter retoriken om utanförskap till konkret praktik. Spill inte mer tid!

Eva Nilsson Bågenholm, ordförande Sveriges läkarförbund

Birgitta Dahl, ordförande UNICEF Sverige,

Sture Nordh, ordförande TCO

Anna-Karin Eklund, ordförande Vårdförbundet

Wanja Lundy-Wedin, ordförande LO

Christin Johansson, ordförande Akademikerförbundet SSR

Anders Björkman, ordförande Läkare i Världen

Bengt Westerberg, ordförande Svenska Röda Korset

Inger Ashing, ordförande Rädda Barnen

Lise Bergh, generalsekreterare Amnesty International

Ing-Britt Lindström, ordförande Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter

Inger Forsgren, ordförande Hiv-Sverige

Ann Atlas, ordförande Svenska Läkare mot AIDS

Caritas Anders Arborelius, biskop Katolska kyrkan Sverige /Caritas

Ingeborg Sevastiks, ordförande Flyktinggruppernas och Asytkommitté

ernas Riksråd, FARR

Ingrid Kongslöv, ordförande Svenska Logopedförbundet

Parwin Carami, ordförande Deltastiftelsen

Inga-Britt Lindström, ordförande Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter

Anneli Eriksson, ordförande Läkare utan gränser

Åsa Wieslander, koordinator Deltastiftelsen

Ania Willman, ordförande Svensk sjuksköterskeförening

Henry Ascher, ordförande Svenska Barnläkarföreningens Arbetsgrupp för flyktingbarn

Gunilla Fagerholt, ordförande Riksföreningen för skolsköterskor

Lena Lennerhed, ordförande RFSU

Anne Sjögren, Rosengrenska stiftelsen

Guhn Godani, HMR-Föreningen hälsa och mänskliga rättigheter,

Johanna Berg, ordförande International Federation of Medical Students' Associations (IFMSA)

Ingela Wiklund, Svenska Barnmorskeförbundet

Irene Molina, ordförande föreningen Antirasistiska Akademien